הלוקח עובר חמורו פרק ראשון בכורות ג.

מאי לאו אבהמה. קאי הא דקתני קונסין אותו דקנסינן ליה לפדות הבהמה אלמא מכר את הבהמה לעובדיה דקבלה אינה אלא לעובדין קנסינן ליה כן לרבי יהודה דרבנן לא פליגי עליה דר' יהודה אלא לענין בכורה: **לא אעובר.** קנסינן ליה שבכר היה במעיה ומכרו לגמרי אבל עובדין שעתידה להתעבר לא איכפת לן: **דיקא נמי.** דאעובר קאי מדקתני נותן כל דמיו לכהן ואי אבהמה כהן מאי עבידתיה: **מסייע ליה.** האי דקתני קונסין: **או לאו דוקא.** דלא קנסינן ליה כולי האי. אי נמי טפי מהכי קנסינן ליה אם אין העובד בוכרים מתלה בכך: **ת"ש.** מדגבי עבד מני מאה והכא עשרה שמע מינה דוקא קאמר דאי לאו דוקא ליתני תרוייהו מאה או תרוייהו עשרה: לעולם בהמה לאו דוקא דלא קנסינן ליה כולי האי אבל גבי עבד משום דכל יומא ויומא כו': **דוקא.** מאה או לא (ו) דוקא. כלישנא בתרא גרסי' בעבד על עשרה בדמיו אלמא מאה דבהמה לאו דוקא דהא עבד דמפקע ליה ממצותיו ולא קנסינן אלא עשרה: **שאני עבד.** להכי לא קנסינן ליה טפי משום דכי פריק ליה לא הדר ליה למריה דקיי"ל במסכת גיטין (דף מג:) המוכר עבדו לעובד כוכבים יצא לחירות: וקפריך **בבהמה מ"ש.** קנסינן ליה טפי משום דהדרא ליה: **ת"ש אי (ז) הכי אי"כ ליקנסיה טפי חד.** כדי שיעור דמיה ליקנסיה יותר מעשרה הא נמאי הדרא ליה אינו נשכר אלא כדי דמיה וקנסא לא הוי אלא ' ' הלכך ליתני י"א בדמיה ותו לא: **כל בכור.** בישראל. רבנן סברי אי הוה כתיב בכור בישראל הוה משמע אפילו מקנת בכור דישראל הוי חייב בבכורה: **למלויי אתא.** עד דליהוי כוליה דישראל: **לגרועי.** דכל משמע כל דהו כמו נשפתמך אין כל בבית (מלכים ב ד): **אפי' אונו.** אפי' אין שותפות לעובד כוכבים אלא באונו הבכור אינו קדוש: **ולימא ליה.** כהן לעובד כוכבים: **שקיל אונך וזיל.** דאי נמי הוי בכור בעל מום ניתן לכהן: **נגיהא.** כגון שיש חלק לעובד כוכבים בוושט או בגרגרת שלו הוחל ומיותא ביהיה דעובד כוכבים חייב כמאן דהוי כוליה דעובד כוכבים: **טריפה.** כגון מן האכרכוה ולמעבה (ח): **כמאי קמיפלגי.** רב חסדא ורבא: **רבא סבר טריפה אינה חיה.** הלכך כמאן דהוי כולה דעובד כוכבים דמי: **ורב חסדא סבר טריפה חיה.** הלכך לא חייב (ט) אלא דבר שעושה אותה נגיהא: **לא פליגי.** רב חסדא ורבא עליה דרב הונא אבל רב חסדא ורבא פליגי: (ז) (**אפ"ה כו'.**) אם יש חלק לעובד כוכבים בבכור עצמו אפי' באונו אינו קדוש: **כאמו.** אי נמי אי לריעותא: **כל מקנך מזוכר.** אם כל המקנה שלך מזוכר אם יהא שלך זכר תקדישנו כדמתרגמינן דיכרין תקדיש: **מסקיף לה.** אכולהו: **שגר בהמה שגר בבהמה.** שגר נמעי בהמה שעדיין לא הגיע זמנו לגאת. ל"א שגר בהמה מה שבהמה משגרת ומשכלת. אלמא מ"ש דהתם דאמר אי מיומא הוא: (ז) **אפי' מום קל.** ואפי' אין לעובד כוכבים שותפות אלא באונו אשם היה טולא תלגן אינה לא נגנה ולא עדפה אלא מום קל בעלמא פטורה מן הבכורה: הכי

ורבי יהודה סבר בוליה בבור משמע. תימה פ' כסוי הדם (חולין דף פח. ושם) אמר איפכא רבי יהודה אומר דמו מקנת דמו ורבנן סברי כל דמו ופר"ת הכא משום דהם כולו דם משמע כתב דחמנת דמו מקנת דמו כדאמר הכא כתב כל דאפי' כל דהו ובקה דהתם דרש ר"ש דמו לחלק ועוד לפי מה שפסק ר"ת כר' יהודה כדפרישית פ"ק דגיטין (דף ז: ושם ד"ה אמר) קשה אלכתא אהאלכתא דאין הלכה כר' יהודה דהכא כדאמר בסמוך לית דתם להא דר' יהודה דאמר שותפות עובד כוכבים מיינם על כן יתכן לפרש דאין לדמות אלא מה שהש"ס מדמה דהיינו דבהולה אפי' מקנת כתובים דפ' הבא על יבמתו (יבמות דף נט.) ובפרק אלמנה ניזונת (כתובות דף לז:) מדמה להו לאלגתא דמקנת כסף ככל כסף דהיינו דמו אהדדי (ז) זהו ענין אחר כשנתמעטו בתולים ונשמיירו מקצתם כאילו נשמיירו כולן וכן כסף כתובה (ז) נשאר מקנת מים יש לה מזונות כאילו נשאר כולו (ז) ויש הרבה דרשות שאין להשותן שה אפי' מקנת שה דפליגי ר' אלעזר ורבנן ס' אותו ואת בנו (חולין דף עט:) ופ' הזרוע (שם דף קנב.) ופלוגתא דרבי יהודה בן בתירא ורבנן (ח) אכל נפש ואפי' נשוה הנה דדמו להך דהכא לא מקשה הא דפסקין הכא דלא כר' יהודה והתם קאמר נמי דתם להא דר' שמעון דאמר לא אמרינן מקנת כסף ככל כסף דאדרבה מייעתא דהלכתא כרבנן דבכור מקנת בכור משמע אי לאו כל והתם נמי בתולה מקנת בתולים במשמע עוד י"ל דלא מקשה דר' יהודה אדרבי יהודה משום דסתמא דקרא אייר בסתם בהמה שהן שלהן ואין לעובד כוכבים שותפות בהן הלכך אי לאו כל מוקמי ליה לקרא בכוליה בכור אי נמי משום דכתיב (במדבר ג) כל בכור בישראל ובישראל משמע כוליה דאמר פרק מצות חליצה (יבמות דף קב.) ולענין חליצה עד שיהא אביו ואמו מישראל אבל בעלמא משמע שפיר מקצת (ז) **רב חסדא אמר דבר שעושה אותה נבלה רבא אמר דבר שעושה אותה טריפה.** פ"ק דתמורה (דף יא:) גרים איפכא נבי אומר רגלה של זו עולה ומנגרמות הפוכות היא זו והיא דהתם עיקר דאמר רב חסדא מודה רבי יהודה בדבר שעושה אותה טריפה רבא אמר בדבר שעושה אותה נבילה רב ששת אמר בדבר שמתה (ז) כו' מר מוסיף לדמכריה ונענין זה יתכן דאמר הכא רב הונא אזנו רב חסדא מוסיף טרפה רבא מוסיף נבילה וכה"ג פ' המפלת (נדה כג:) נבי גוף אטום עד לאלכוכה ומד מוסיף עד שיטרו והא דאמר רבא התם (ז) ושטו נקוב אמו טמאה לידה אפי' (ז) גרם רבא בשמעתא לפי שהוא בתר רב חסדא בא קשה דרבא מדרבא התם לאמ"ג דושטו נקוב טריפה (ומיה) לא מדמו לתקרון עד לאלכוכה (ז): **הא דרב הונא ורב חסדא ורבא לא פליגי.** הא פשיטא דרב חסדא ורבא דלא פליגי אלא ה"ק הא דרב הונא דלא פליגא אדרב חסדא ורבא: (ז) כתב קרא הוה לן למילף מהתם אי נפלים נילף משותפות דכתיב כל בכור ונשים לא הדרשות בענין אחד: אלא

מ"ש מנפלים. אע"ג דהתם הכא נמי אי נמי הוה ליה לעובד כוכבים ביה דבר שעושה אותו נגיהא ליקדוש אלא דאע"ג דלאו בר מיותא הוא: אע"ג דלאו בני מיותא נינהו